

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНИ у січні 2022 року

(оглядова довідка за матеріалами
преси, інтернету та неопублікованими документами)

День Соборності України

З нагоди 103-ї річниці проголошення Акту Злуки, що увінчав соборницькі прагнення українців обох частин України, Міністерство культури та інформаційної політики України презентувало тематичний відеоролик, створений комунікаційною агенцією *Green Penguin Media*, чия творча концепція перемогла у відкритому конкурсі від міністерства. 22 січня в столиці на мосту Патона та в інших містах країни активісти традиційно провели акцію «Живий ланцюг Соборності». Відбулися також меморіальні заходи, національно-патріотичні проекти, мистецькі акції тощо. Численні документи державних архівних установ України сформували тематичну основу виставкових проєктів до Дня Соборності України, які нинішнього року реалізовано переважно в режимі онлайн. Зокрема Український інститут національної пам'яті представив на своєму сайті електронну версію фотодокументальної експозиції «Українська революція 1917–1921: регіональний вимір». Державний архів міста Києва оприлюднив онлайн-виставки архівних документів до річниці проголошення незалежності Української Народної Республіки та прийняття IV Універсалу Української Центральної Ради. Добіркою документів долучився до відзначення Дня Соборності України Центральний державний кінофотоархів України імені Г. С. Пшеничного, розмістивши їх на вебсайті установи. А фотовиставку «Україна – єдина!» розгорнув Національний історико-архітектурний музей «Київська фортеця».

З нагоди Дня Соборності України за значний особистий внесок у державне будівництво Указом президент України відзначено державними нагородами українських фахівців різних галузей, зокрема, генерального директора художнього керівника Національного академічного театру опери та балету України ім. Т. Г. Шевченка П. Чуприну (орден князя Ярослава Мудрого III ступеня), директора Національного музею-заповідника «Битва за Київ у 1943 році»

(Київська обл.) І. Вікована та письменника І. Дзюбу (орден князя Ярослава Мудрого V ступеня). Почесне звання «Народний артист України» присвоєно репетиторові з балету І. Бродській (Національний академічний театр опери та балету України ім. Т. Г. Шевченка), диригентці А. Зайцевій (Муніципальна академічна чоловіча хорова капела імені Л. М. Ревуцького), провідному майстрові сцени О. Шеремету (Полтавський академічний обласний український музично-драматичний театр імені М. В. Гоголя). Звання «Народний художник України» присвоєно художникові, голові ГО «Музей просто неба "Козацька левада"» (Вінницька обл.) М. Довганю та львівській художниці-керамістці О. Чепурній.

Громадський комітет Всеукраїнської премії імені Якова Гальчевського «За подвижництво у державотворенні» напередодні Дня Соборності України назвав переможців премії у номінаціях, які охоплюють різні сфери державотворчої діяльності. Серед лауреатів: драматург, директор Театру української традиції «Дзеркало» В. Петранюк («За примноження традицій вітчизняного театрального мистецтва»); письменники В. Хмелівський та В. Піддубний («За літературну творчість»); поетеса Н. Бойко («За поетично-пісенну творчість»); літературний критик, письменник, перекладач І. Фарина («За літературознавчу діяльність»); голова редакційної колегії Всеукраїнського часопису «Слово Просвіти», письменниця Л. Голота («За просвітницьку діяльність та літературну творчість»); директорка ТОВ «Видавництво «Кліо» В. Соловійова («За видавничо-просвітницьку діяльність»).

Вшанування пам'яті

27 січня у Києві проведено низку заходів до Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту. Зокрема в символічній синагозі «Місце для роздумів» у Бабиному Яру, відбулася спільна молитва рабинів, організована Меморіальним центром Голокосту «Бабин Яр». У Колонній залі Київської міської держадміністрації пройшла Всеукраїнська акція пам'яті жертв Голокосту «Шість мільйонів сердець», організована Єврейським форумом України та Єврейським фондом в Україні Аркадія Монастирського. До події долучилися державні діячі України, глави дипломатичних місій, колишні в'язні гетто і концтаборів, Праведники народів світу. Також цього дня впр'ятнадцяте було проведено круглий стіл «Українське суспільство і пам'ять про Голокост: наукові та освітні аспекти». В обговоренні аспектів культури пам'яті в контексті 80 роковин від початку Голокосту взяли участь фахівці Українського центру вивчення історії Голокосту, міжнародні експертки та експерти з *Goethe-Institut* в Україні. Почесними гостями зустрічі стали, зокрема, голова Українського інституту національної пам'яті А. Дробович та директор Національного музею історії України в Другій світовій війні Ю. Савчук.

15 січня на Житомирщині розпочалися заходи з відзначення року Івана Огієнка – українського державного, церковного і культурного діяча, науковця та педагога. З нагоди 140-річчя від дня народження митрополита на його батьківщині у Брусиліві проведено фестиваль колядок та щедрівок «Коляда Івану Огієнку». У Свято-Михайлівському кафедральному соборі в Житомирі цій ювілейній даті було присвячено різдвяні віншування «Даруй літа щасливії нашій славіній Україні!» у виконанні народного хору Житомирського фахового коледжу культури і мистецтв ім. І. Огієнка. В Житомирській облдержадміністрації відкрито виставку архівних документів, друкованих видань митрополита, а також картин лауреатів Всеукраїнської премії імені Івана Огієнка В. Радецького та М. Бутковського. Тимчасом обласний літературний музей розгорнув експозицію літературної спадщини земляка. До відзначення року Івана Огієнка долучилася столична Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. На сайті установи представлено виставку прижиттєвих і більш пізніх видань творів І. Огієнка та літератури про нього.

22 січня у Харкові на фасаді будинку «Саламандра» урочисто відкрито відновлену пам'ятну дошку українському мовознавцю й публіцисту Юрію Шевельову, яку було зруйновано в 2013 році.

26 січня у центрі Києва встановлено меморіальну дошку розвіднику УПА Миколі Красовському. Автор пам'ятного знаку – скульптор О. Михайлицький.

Правозахисні проєкти

25 січня «Читомо» опублікувало перший матеріал другої частини медіапроєкту «Люди з порожніх стільців» (#EmptyChairPeople), присвяченого авторам-політв'язням України та світу. Цього разу українським читачам представлено історію про кримськотатарського журналіста, стрімера та активіста С. Салієва, фігуранта «справи Хізб ут-Тахрір». Проєкт започатковано минулого року медіа «Читомо» та Українським ПЕН за сприяння Національного фонду на підтримку демократії.

Культура й ООС

Інтерактивний додаток *211Steps* представив проєкт аудіоісторій «Повернення» про людей з окупованих територій України. Наразі у додатку розміщено перші дві розповіді: «Повернення до Гідності» від правозахисниці О. Матвійчук та «Повернення до Людяності» від акторки О. Жураківської. Креаторкою проєкту виступила головна режисерка Київського академічного театру драми і комедії на лівому березі Дніпра Т. Трунова.

17 січня у холі Львівської обласної державної адміністрації презентовано фотовиставку «Вшануй». Крізь призму авторських робіт французького фотог-

рафа Ю. Білака українці розповідають історії своїх близьких, загиблих у російсько-українській війні.

24 січня у Вінницькому обласному краєзнавчому музеї було розгорнуто пересувну виставку «Блокпост пам'яті» від Міжнародної асоціації дослідників фортифікації «Цитадель». Головні експонати: документи, фотографії, речі бійців АТО/ООС, зібрані на полі бою, а також надані рідними загиблих.

Культура та мистецтво в прифронтовій зоні

Четвертий рік поспіль актори Чернігівського обласного театру ляльок ім. О. Довженка беруть участь у святкових акціях «Різдвяний караван казок» для дітей прифронтового Донбасу. 11–15 січня в межах національного мистецького проекту «ART-перемир'я» чернігівські лялькарі показали маленьким глядачам шість вистав «Зимові пригоди Крукоруків» за п'єсою В. Виходцевського, дві з яких – у соляній печері «Артемсіль» у Соледарі.

Регіональна культурна політика

12 січня у Львові, в артцентрі «Дзига», Асоціація галеристів презентувала двомовний гід мистецькими просторами міста *Lviv Art Guide*. Функціонал гиду включає: сайт з інтерактивною мапою, переліком найактуальніших виставок та найцікавіших локацій і брошуру-мапу, яку можна отримати безплатно. Наразі в *Lviv Art Guide* можна знайти 39 локацій. Інформація на сайті оновлюється кілька разів на тиждень, брошура – раз на квартал. Для реалізації проекту було залучено власні кошти мистецьких просторів Львова. Зокрема дану ініціативу підтримали: Центр архітектури, дизайну та урбаністики «Порохова вежа», арт-центр «Дзига», Галерея Львівської національної академії мистецтв, Львівський органний зал, Галерея сценографії, Львівський палац мистецтв, галерея «Зелена канапа», артцентр Павла Гудімова «Я Галерея», *ICONART Gallery*, *Gallery 101*, *PM Gallery* та ін.

28 січня у Рівному відкрито Центр вуличних культур для творчої молоді. За підтримки спонсорів тут облаштовано кілька танцювальних залів, приміщення для паркуру, а також лаундж-зону для тінейджерів і своєрідне батьківське вікно. Авторка ідеї – викладачка хіп-хопу, керівниця танцювальної студії «NoName» В. Мартинюк.

Українська художниця Світлана Норель стала лауреаткою Міжнародної мистецької премії імені Архипа Куїнджі, заснованої минулого року луцькою ГО «Чумацький віз» та київською ГО «Пам'ять без кордонів» для відзначення художників і мистецтвознавців, а також – письменників та журналістів, які популяризують український живопис.

Різдвяний цикл мистецьких подій

12–16 січня в Музеї кіно столичного Довженко-Центру було представлено мультимедійну виставку «Щедрик: виставка» про шлях української мелодії від фольклорної пісні до відомого на весь світ різдяного гімну. Проект реалізовано за підтримки Посольства США в Україні та *Western NIS Enterprise Fund* в межах культурно-мистецької кампанії «Щедрик: магія Різдва», презентованої наприкінці минулого року Міністерством закордонних справ України разом із Міністерством культури та інформаційної політики України та Державним агентством України з питань мистецтв та мистецької освіти. Цього разу глядачі мали можливість побачити мультимедійну інсталяцію від *Photinus studio*, яка розповіла історію «Щедрика» мовою сучасного мистецтва – через звук, проєкції, анімації та кінетичні об'єкти. Відкриття виставки супроводжувалось виступом Камерного хору «Київ» під керівництвом диригента М. Гобдича.

12 січня у Києві в Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого пройшов тематичний вечір «Прилетіла ластівочка: пізнаємо традиції Щедрого вечора». Українська науковиця Н. Богданець-Білоskalенко та телеведучий К. Грубич розповіли присутнім про походження зимових свят та традиції в різних регіонах України. У програмі – автентичні українські щедрівки та театралізовані постановки у виконанні учнів приватного ліцею *Kid'Z Studio*, студентів Київського національного університету ім. Т. Шевченка та співробітників Меморіального будинку-музею М. В. Лисенка.

17 січня на сцені столичного Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка відбулася різдяна притча «Коляда та й плес ...ізпрежди віка...» від режисера Р. Держипільського. Виставу показали киянам артисти Івано-Франківського національного академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. І. Франка. В основу інсценізації покладено праці В. Шухевича «Гуцульщина», С. Вінченза «На високій полонині», новелу В. Стефаніка «Побожна» та віднайдене в архівних матеріалах музично-драматичне дійство XVIII століття – вертеп. Глядачі мали нагоду почути самотній гуцульський «плес» – різдяний музичний обряд, який увійшов до національного реєстру культурної спадщини ЮНЕСКО.

Також у Києві пройшли такі новорічні шоу, як «Нова Снігова королева» з О. Поляковою у головній ролі (Національний палац мистецтв «Україна»), «Кібер Санта. Інший вимір» на музику *Mozgi Studio* (Національний комплекс «Експоцентр України»), балет «Лускунчик» із К. Кухар і О. Стояновим (Міжнародний центр культури і мистецтв / Жовтневий палац).

Різноманітні дійства з яскравими обрядами, традиціями, атрибутами і героями українських новорічно-різдвяних святкувань відбулися у всіх куточках країни. Зокрема в столиці 15 січня Національний музей народної архітектури та

побуту України запросив гостей на «Різдвяну феєрію» з колядками, щедрівками, віншуваннями та програмою від співачки та скрипальки О. Стебельської. 8 січня у Львові в межах фестивалю «Спалах різдвяної звізди», ідея якого народилась і була втілена співробітниками Музею народної архітектури та побуту ім. К. Шептицького, пройшла вже шістнадцята «Хода звіздарів». Цього року зіркову колекцію поповнили 6 новостворених робіт, оздоблених за ескізами народного майстра В. Шагали. 9–14 січня в Івано-Франківську тривав XIII Міжнародний фестиваль «Коляда на Майзлях», що об'єднав колядників з Європи, Південної та Північної Америки. Серед гостей святкового концерту – лідер гурту «Плач Єремії» Т. Чубай та з. а. України О. Муха. 8 січня на оновленому «Козацькому колі» острова Хортиця на Запоріжжі проведено свято «Різдво козацьки» з боями «лава на лаву», лицарським турніром від клубу історичного фехтування «Братство сталі» та вертепами. Організатори заходу – Всеукраїнська федерація «Спас», Центр дозвілля «Перлина Хортиці», ГО «Запорозьке Військо Низове "Запорозька Січ"». 9 січня у Палаці культури Луцька відбувся XXIII Фестиваль вертепів «З Різдвом Христовим!». Головою журі конкурсу вертепної драми став з. а. України, актор Волинського академічного обласного театру ляльок П. Савош. Переможець – місцевий колектив Зразкової аматорської театральної студії «Бешкетники», який разом із «Паперовою майстернею» представив різдвяну фантазію «Дивоніч». 8 січня традиційний парад вертепів пройшов у Хмельницькому. А 11 січня у Кам'янці-Подільському вже всьоме відбувся фольклорний фестиваль «Подільська Маланка» за участі понад трьох сотень учасників з різних територіальних громад Хмельниччини. 10 січня у Чернівцях «Різдвяна коляда» лунала в літературно-меморіальному музеї Юрія Федьковича, літературно-меморіальному музеї Ольги Кобилянської та в обласному краєзнавчому музеї, а 15 січня в обласному центрі вирував IX Фольклорно-етнографічний фестиваль «Маланка-фест», на який завітали десятки колективів з України та Румунії. В межах програми цього фесту в Кіномистецькому центрі імені Івана Миколайчука відбувся показ документального фільму «Маланка – культура народу» виробництва *StarStudio*. 15 січня у Харкові вшосте пройшов всеукраїнський фестиваль «Вертеп-фест» із яскравою ходою, яку очолив оркестр Національної академії Національної гвардії України. Цього ж дня у Краматорську колядки та щедрівки можна було почути у виконанні чотирьох десятків творчих колективів зі всієї Донеччини – учасників щорічної культурно-мистецької акції «Різдвяний передзвін». Від 25 грудня до 19 січня у храмах Рівного тривав XVIII Фестиваль пісенно-музичного мистецтва «Різдвяні пісенспіви».

Театр

Лауреатами премій Національної спілки театральних діячів України в 2021 році стали: О. Гнатковський – артист Івано-Франківського національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка (Премія імені Мар'яна Крушельницького); І. Швайківська – артистка Національного академічного драматичного театру ім. М. Заньковецької та Л. Яремчук – артистка Національного академічного театру російської драми ім. Лесі Українки (Премія імені Марії Заньковецької); В. Маляр – провідний майстер сцени Харківського державного академічного українського драматичного театру ім. Т. Шевченка (Премія «Наш Родовід»); Н. Денисова – головна художниця Харківського державного академічного театру ляльок ім. В. Афанасьєва (Премія імені Федора Нірода); М. Захаревич – генеральний директор-художній керівник Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка (Премія імені Миколи Садовського); Л. Ясиновська – провідний майстер сцени Київського академічного театру ляльок (Премія імені Віктора Афанасьєва); Ю. Щукіна – театрознавиця, театральна критикиня, викладачка Харківського національного університету мистецтв ім. І. Котляревського (Премія в галузі театрознавства і театральної критики); Г. Баранкевич – актриса Івано-Франківського національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка, Н. Буравська – артистка-вокалістка Київського академічного театру українського фольклору «Берегиня» (Премія за краще сценічне відтворення надбань українського народу, закладених в звичаях, обрядах, традиціях, фольклорі наших предків). Лауреатів премій імені Сергія Данченка та імені Панаса Саксаганського журі не визначило.

Театральні критики визначили 10 найкращих вистав, прем'єри яких відбулися в театрах Києва у 2021 році. За версією рейтингу «Київський Рахунок» у фаворитах: Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка (4 вистави: «Пер Гюнт» та «Безталанна» І. Уривського, «Кассандра» Д. Петросяна, «Співай, Лоло, співай!» Д. Богомазова) та академічний театр драми і комедії на лівому березі Дніпра (3 вистави: «Батько» С. Жиркова, «Дім» Т. Трунової та «Ерендіра не хоче вмирати» М. Голенка). До десятки лідерів потрапили також: «Море-океан» І. Рубашкіна (Новий драматичний театр на Печерську), «S&S: Стрип-тиз і Серенада» М. Яремчука (Творча майстерня «Театр маріонеток»), «Білка, яка прожила 100 років» С. Жиркова (академічний театр «Золоті ворота»). До обговорення та оцінки столичних прем'єр цього разу долучилося 9 експертів, які в своїх персональних списках згадали 29 вистав 15 театрів.

Від 20 січня до 2 лютого у Київському академічному драматичному театрі на Подолі тривав проєкт, присвячений пам'яті засновника театру Віталія Малахова. У шанувальників творчості майстра була можливість подивитися 11 легендарних постановок В. Малахова. Серед них – «Передчуття Мيني Мазайла» М. Куліша (прем'єра 2006 року), «Минулого літа в Чулимську» О. Вампілова

(прем'єра 2011 року), «Вічно живі» В. Розова (прем'єра 2015 року, поставлена як реакція на війну), «Він моя сестра» В. Малахова, що йде в антрепризі. Кошти з продажу квитків на вистави марафону буде спрямовано на будівництво нової сцени – літнього майданчика у внутрішньому дворі театру.

30 січня на сцені Національної опери України відбулася прем'єра оновленого балету-фантазмагорії «Вечори на хуторі біля Диканьки» на музику Є. Станковича. Вперше виставу було поставлено В. Литвиновим у 1993 році. Тоді вона мала назву «Ніч перед Різдвом» за однойменною повістю М. Гоголя.

29 та 30 січня Київський академічний театр юного глядача разом із *ProEnglish Theatre* презентували прем'єру вистави «The City Was There» за мотивами творів Р. Бредбері «Дивне диво», «Вино з кульбабок» та «451° за Фаренгейтом» (режисер А. Боровенський). Англійська постановка стала другою прем'єрою від початку року на малій сцені ТЮГу. 21 та 22 січня глядачі могли подивитися новий спектакль «Називай мене Пітер» за Я. Фрідріхом у постановці режисера Д. Петросяна.

13 січня у репертуарі столичного Центру сучасного мистецтва «Дах» з'явилася нова моновистава від режисера В. Троїцького «Сповідь, або “Крові прагну”» за творами А. Чехова у виконанні актора В. Лютікова.

30 січня у київському Музеї актриси Марії Заньковецької було відкрито виставку «Віктюк, vivat!». Проект присвячено постановці Р. Віктюка «Дама без камелій» за п'єсою Т. Реттігана, втіленої режисером на сцені Національного академічного театру російської драми ім. Лесі Українки 30 років тому. В експозиції – світлини, афіші, ескізи костюмів до вистави, які створив А. Александрович-Дочевський.

Львівський національний академічний театр опери та балету ім. С. Крушельницької разом із Центром музичного розвитку «Тетро» створив новий цикл дитячих інтерактивних концертів «Привіт, оперо!». У січневій програмі – музичні забавлянки для дітей 2–4 років «Зіронька для Моцарта» та «Післясвятковий переполох або Як їжачок свою хатку чепуривав». Для глядачів молодшого шкільного віку відбувся театралізований концерт «Мандрівка чарівних звуків» за участі солістів, оркестру та балету Львівської національної опери. Авторка проекту – І. Вакуліна.

Музика

4–19 січня в столичній Національній філармонії України тривав сезон різдвяних концертів. Святковий настрій створювали: вертеп «Небо і Земля» (Академічний камерний хор «Хрещатик»); прем'єра дитячого мюзиклу «Кай і Герда» на музику А. Бондаренка; родинний концерт «Сезон радості» – колядки

різних країн світу (проект міжнародного музичного табору *Music Camp International*); різдвяна програма «Радуйся, світе» – музика різних часів і народів (Національний академічний духовий оркестр України); проект «Шо з Києва та й до Русалима» – традиційні різдвяні пісні й їх обробки, що здійснили О. Кошиць, С. Людкевич, К. Стеценко, О. Нижанківський, Г. Гаврилець та інші композитори (Муніципальна академічна чоловіча хорова капела імені Л. М. Ревуцького); «Різдвяні симфонії» М. Скорика й І. Небесного на теми українських колядок та щедрівок (Національний заслужений академічний симфонічний оркестр України); презентація проекту «Коляда-триб'ют» – східноукраїнські колядки та щедрівки, записані фольклористкою О. Тюриковою, в сучасному аранжуванні композитора Є. Петриченка (Ансамбль класичної музики імені Бориса Лятошинського Національного будинку органної та камерної музики України).

18 січня у Національній філармонії України за підтримки *S.T.A.R.T Foundation* відбувся «Український квінтет. Концерт-презентація». Програму склали твори легендарних українських композиторів трьох поколінь – Б. Лятошинського, В. Сильвестрова та В. Польової. До складу виконавців Українського квінтету увійшли: І. Стародуб (фортепіано), Б. Півненко (скрипка), Т. Яропуд (скрипка), К. Супрун (альт), Ю. Погорецький (віолончель). Колектив музикантів представив також однойменний компакт-диск концерту «Український квінтет», який видано під лейблом *Naxos Records*.

23 січня в Києві на честь відкриття Лятошинський-клубу, що популяризує маловідому українську музику, *Kyiv Symphony Orchestra* під орудою головного диригента Л. Гаджера виконав програму «Голоси. Українська симфонічна музика ХХ–ХХІ століть». У концерті пролунали прем'єри українських інструментальних творів: «Кварти» Б. Лятошинського (1916–1919), «Голоси» Є. Станковича (1966) та «З'ява» Є. Петрова (2021).

Давні українські колядки стали основою проекту «Нові мелодії Різдвяної ночі», який відбувся 8 та 9 січня в Київському муніципальному академічному театрі опери і балету для дітей та юнацтва. До концерту долучилося близько 150 артистів у супроводі оркестру, балету та солістів опери. Серед виконавців – Н. Матвієнко, Т. Штонда, В. Дитюк, Д. Тодорюк та ін. Аранжування колядок, що зазвучали по-європейськи, створили: І. Небесний, Р. Мельник, О. Баженов, Є. Брага, Т. Полянський, А. Рощенко, Ю. Мельник, Т. Хорошун, Я. Шлябанська, Б. Решетілов, О. Марінченко та В. Фізер.

29 січня у столичній Національній музичній академії України імені П. І. Чайковського пройшла прем'єра опери сучасного українського композитора М. Волинського «Одержима» за однойменною поемою Лесі Українки. Постановку

здійснили головний диригент Оперної студії НМАУ С. Голубничий та режисерка М. Рижова.

Лауреатом премії імені Б. М. Лятошинського в 2022 році став М. Швед за творчі досягнення протягом останніх п'яти років, зокрема, за твори «Відзвуки» для трьох перкусійників, «Блазні» для двох скрипок, «Псалом № 137» для бас-баритона та ансамблю, «Паралелі» для струнних. Лауреатами премії імені Л. М. Ревуцького цього року обрано: М. Чабан за твори «Сліди» для симфонічного оркестру, «Душе Христова» та «Херувимська пісня» для мішаного хору (номінація «Композиторська діяльність») та О. Смовжа за концертну програму «Смовж, Баришевський – Goethe» (номінація «Концертно-виконавське мистецтво»).

Українська музична премія *The Best Ukrainian Metal Act* визначила фаворитів минулого року. Концерт та нагородження переможців пройшли 22 січня в столичному клубі *Bel etage*. За версією премії метал-музики найкращими визнано: гурт *Sick Solution*, альбом «Where Fear and Weapon Meet» гурту «1914» та відео «Добрий вечір» гурту *KARNA*.

3–5 січня у Львівській національній філармонії імені Мирослава Скорика відбувся IV Різдвяний фестиваль *Bach Contemporary*. У виконанні українських музикантів-віртуозів, зокрема таких, як О. Мацелюх, М. Макаревич, М. Сидоренко, Л. Цура, пролунали твори Й. С. Баха й А. Вівальді. Концерти супроводжувала візуалізація від художниці-імпровізаторки О. Куц (графіка, живопис, піскова анімація). 27–30 січня Львівська національна філармонія організувала фестиваль з нагоди 266-річчя В. А. Моцарта. Багатогранність музики австрійського композитора представили Академічний симфонічний оркестр філармонії, Академічний симфонічний оркестр «INSO-Львів», Академічний камерний оркестр «Віртуози Львова», а також молоді українські скрипалі Д. Удовиченко, Б. Шалига, В. Васильєва, Д. Гоноболін і Є. Рабчевська.

Від 24 грудня до 19 січня у виставковому залі Львівського музею історії релігії тривав Перший різдвяний фестиваль органної та камерної музики *Dona nobis pacem* («Даруй нам мир»). До подій долучилися львівські та київські музиканти, серед яких – Олена та Ігор Мацелюх, С. Позднишева, М. Макаревич, О. Стрілецька, Л. Цура, А. Кушнір, Ю. Остюк, М. Сидоренко, О. Юдіна та інші солісти.

11–30 січня у Рівненській обласній філармонії пройшов XVIII Міжнародний органний фестиваль *Festival Organ Cathedral-2022*. Програму склали сім концертів у виконанні провідних музикантів з України та Латвії, серед яких – «Різдвяна феєрія. Від бароко до джазу», «Містики ХХ століття: Шнітке та Шостакович», прем'єра «Невідомі шедеври: М. Регер та Ф. Нововейський». Малеча мала можливість послухати програму К. Сен-Санса «Карнавал тварин», в якій

орган (О. Мацелюх, Львів) і фортепіано (І. Козачук, Рівне) звучали у супроводі живопису О. Куц.

7–9 січня у Харківській обласній філармонії також відбувся органний фестиваль – *Alexander Schuke Fest*. Класичні різдвяні мелодії на найбільшому в Україні концертному органі *ALEXANDER SCHUK* виконали органісти Г. Булибенко (Київ), Н. Величко (Львів), А. Степанова (Одеса) та О. Удрас (США).

Візуальні мистецтва

17 січня у столичній галереї «The Naked Room» презентовано проєкт «Фонтан Виснаження. Висока вода», який представить Україну на 59-й Венеційській бієнале сучасного мистецтва (Італія). У проєкті реалізовано ідею харківського художника П. Маркова, яка з'явилася ще в 1995 році: серія вмонтованих у стіну мідних воронки, що функціонуватимуть як фонтан. До експозиції додано архівні матеріали, що розповідають про історію створення інсталяції (ескізи воронки, робочі записки П. Макова, бляшана воронка 1996 року, фотографії тощо). «Фонтан Виснаження» представили куратори українського павільйону на бієнале – співзасновниці галереї «The Naked Room» Л. Герман і М. Ланько та головний редактор *IST Publishing* Б. Філоненко, а також художник П. Маков і представники архітектурного бюро *Forma Architectural Studio*.

У Києві експонувалися виставки: «Всеукраїнська різдвяна виставка» – кілька сотень творів художників зі всієї України різдвяної тематики (Центральний будинок художника); *Life Is Wonderful* – проєкт А. Подерев'янської (Національний музей «Київська картинна галерея»); «Пам'ять душі» – картини І. Акімової, «Нереїди» – фотороботи К. Томчук, «TROVARE EQUILIBRIO. Мистецтво балансу» – картини О. Богацької (Музейно-виставковий центр «Музей історії міста Києва»); «Мотиви літа» – картини С. Вовка (Музей Шолом-Алейхема – філія Музею історії міста Києва); «Україна – Японія: відлуння душі» – твори українського графіка і живописця О. Івахненка та японської фотохудожниці І. Міорі (Музей книги і друкарства України); «ПараJanов-98» до дня народження режисера, сценариста та художника С. Параджанова – колажі А. Кулагіна, В. Каторгі, Д. Зорі, Ю. Куїнджі, Т. Золотухіної та ін. (Музей-майстерня І. П. Кавалерідзе); «Біль/Це не моє» – картини В. Радченка та кераміка С. Туріні («The Naked Room»); «Назустріч відчуженню» – картини та інсталяції Ю. Пікуля («Dymchuk Gallery»); «Такий шалений світ» – живопис О. Павлова («ABC-арт»); «Коріння» – картини М. Камінської («Spivakovska ART:EGO culture center»); «Повертаючись до надрукованого» – графіка К. Проценка («Дукат»); *Landscape with birds* – пейзажі А. Криволапа («Триптих Арт»); «Мозаїка кольорів» – натюрморти Г. Примакової, «Наталія Ніколайчук» – живопис і графіка художниці, «Віддзеркалення в кольорі» – колективна виставка

сучасних українських митців (галерея «Митець»); «Зимова виставка-продаж» – сучасний і класичний живопис («НЮ АРТ»); «Коло кольорів» – проєкт О. Яновича за участі київських і львівських художників А. Гідори, М. Журавля, П. Бевзи, Б. Буряка, О. Денисенка, Р. Романишина та інших, «Carte e terre. Папери та глини» – експериментальні роботи в різних техніках кераміки та черпаного паперу І. Вештак-Остроменської (Центр сучасного мистецтва «Білий Світ»); «Рефлексії» – артоб'єкти П. Вербицької («Karas Gallery»); «З глибини взиваю» – фотопроект А. Заклецького та польської журналістки М. Андрушевської, присвячений бранцям і зниклим безвісти під час збройних конфліктів («Ізоляція»); «Натхненні Пінзелем в Горовиці» – твори А. Криволапа, Л. Медвідя, В. Бажая та інших художників, присвячені костелу Всіх Святих у Горовиці на Львівщині (Верховна Рада України); «День 2020–2021» – 300 найкращих фотографій, надісланих на конкурс газети «День» (Національний центр «Український дім»); «Ада Рибачук та В. Мельниченко» до 90-річчя В. Мельниченка – студентські твори митців з фондів кафедри живопису НАОМА (Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури).

14–15 січня у центрі Львова в межах програми різдвяного ярмарку відбувся уже дев'ятий конкурс скульптур із криги. Цього року п'ятеро українських митців С. Жолудь, Д. Шиманський, В. Семків, Ю. Царенко та Т. Попович реалізували своє бачення теми «Свято у Львові». Оцінювали роботу учасників змагання творче подружжя Д. Альошкіна та Г. Старух. Найкращою було визнано скульптуру художника з Луцька Д. Шиманського «Кристалий танець».

У містах України розгорнуто виставки: «Діалог традицій» – картини Г. Криволапа з колекцій «Причетність» і «Стрічки» (Національний музей у Львові імені Андрея Шептицького); «Євген Лисик. Драма» – графічні роботи театрального художника (львівський артцентр П. Гудімова «Я Галерея»); «Комахи» – рисунки кольоровими олівцями В. Чередниченко (львівська галерея «Зелена канапа»); «Монументальна окупація» – фотопроект О. Грехова про пам'ятники українським письменникам у Донецьку, Луганську, Ялті та Горлівці (Львівський муніципальний мистецький центр); « $\frac{2}{3}$ » – графіка Г. Зінківського («ЄрміловЦентр» у Харкові); «Понад часом: національне» – сакральні твори львівської художниці Т. Думан-Скоп (Музей сучасного українського мистецтва Корсаків у Луцьку); «Гармонія внутрішніх світів» – картини О. Навротюк та Н. Волочай (галерея «ART GALLERY» у Луцьку); «Вернісаж Тетяни Галькун» до 75-річчя художниці (артгалерея «Луцьк»); «Спогад про майбутнє» – живопис, графіка А. Фурлета, «Пам'яті мисткині» до 70-річчя Т. Покотило – гобелен, батик, монотипія, аплікація, колаж, ескізи монументальних композицій художниці (Чернівецький обласний художній музей); «Акварелі Анатолія Мельника» (Музей мистецтв Прикарпаття в Івано-Франківську); *Mapra Mundi* – роботи ха-

рківського художника-графіка П. Макова, серед яких: 3D-макет сучасної політичної мапи світу (Одеський художній музей); *I SEE PHOTO Awards* – фотороботи переможців однойменного міжнародного конкурсу (галерея «INVOGUE#ART» в Одесі); «Враження: живопис» – картини М. Рожнятовської (Художній салон у Полтаві); «Вода» – живопис Є. Авдеєнка (Сумська міська галерея); «Український колаж» – колекція сучасного українського арту (Хмельницький обласний художній музей); «Творчість – сенс життя» – картини О. Какала (Чернігівський обласний художній музей ім. Г. Галагана).

Галерея мистецтв Чорноморського національного університету імені Петра Могили в Миколаєві отримала назву «Галерея мистецтв імені Серафими Сенкевич». 18 січня в університеті урочисто відкрито меморіальну дошку С. Сенкевич (дизайн скульптора В. Макушина), а також виставку картин миколаївської художниці.

Музейна справа. Охорона культурної спадщини

8 січня у Національному заповіднику «Софія Київська» було урочисто представлено Мазепинське Євангеліє, надруковане понад три століття тому в сирійському місті Алеппо коштом гетьмана Івана Мазепи. Книга доповнила низку факсимільних видань, що вже експонуються у храмі: Реймське, Пересопницьке, Луцьке та Холмське. Подія відбулася за участі Посла України у Лівані І. Осташа, Уповноваженого із захисту державної мови Т. Кременя, митрополита Олександра (Драбинка). Учасники заходу оглянули капелу Івана Мазепи у Софійському соборі в супроводі багаторічної дослідниці Софії Київської Н. Нікітенко. Урочистий захід завершився виступом лірника Яреми (Вадима Шевчука). Братчик Київського кобзарського цеху виконав унікальну «Софійську колядку», яку 1889 року віднайшов і опублікував Іван Франко, і яка знову пролунала за більш ніж сотню років.

23 січня в Національному художньому музеї України в Києві відбулась урочиста презентація першого музейного аудіогіда кримськотатарською мовою. Музичний супровід заходу здійснював кримськотатарський ансамбль «Мусафір». Свої голоси аудіогіда подарували режисер, директор Кримського дому А. Сеїтаблаєв, голова ГО «Кримська родина» А. Курсеїтова, членкиня Меджлісу кримськотатарського народу Г. Юксель, акторка та журналістка Е. Зейнедінова, кримськотатарська філологиня М. Чабанова, ведуча й філологиня А. Бондаренко, а також кримськотатарські актори театру і кіно з півострівної частини України. Партнерами проекту виступили Міжнародний фонд соціальної справедливості України та Державне підприємство «Кримський дім».

28 січня у столичному Національному музеї «Київська картинна галерея» презентовано ювілейний альбом-каталог «Київська картинна галерея. 100 ро-

ків», що містить понад 500 ілюстрацій найкращих робіт сучасних українських митців із колекції музею. Книгу видано в трьох різних обкладинках, які прикрасили твори І. Айвазовського, В. Маковського й А. Криволапа. Презентація альбому збіглася з відкриттям виставки «Відкриті фонди. Класики сучасного мистецтва». Експозицію склали два десятки робіт майстрів сучасності, що поповнили музейне зібрання постмодерністського українського мистецтва. Серед них – нові твори А. Криволапа, П. Бевзи, О. Бабака, О. Тістола, М. Маценка, І. Марчука, Т. Сільваші, В. Сидоренка та інших художників.

27 січня в Національному музеї Тараса Шевченка в межах виставкового проєкту «США – Україна. Історія однієї картини. Реституція. Дослідження. Реставрація» представлено відреставровану роботу М. Паніна «Таємний виїзд Івана Грозного перед опричиною», яку було вивезено нацистами з України в роки Другої світової війни. Картина експонуватиметься в Києві до 20 березня, а після завершення виставки повернеться до рідного Дніпровського художнього музею.

16 січня у Криворівні на Івано-Франківщині запрацював Музей Параски Плитки-Горицвіт – української гуцульської художниці, письменниці, фотографки. Музей відкрито за кошти, отримані від гранту «Єврорегіон Карпати» та за підтримки Верховинської ОТГ. Творчу спадщину народної художниці розміщено у двох локаціях – меморіальній хаті Параски Плитки-Горицвіт та в будівлі колишньої сільради. Експозицію, до якої увійшли рукотворні книги, ікони, картини та фотографії мисткині, широкому загалові представлено 1 березня, у день народження П. Плитки.

18 січня у Вінницькому обласному краєзнавчому музеї презентовано *Logobook* Музею композитора Миколи Леонтовича, що у селі Марківка на Вінниччині. Основою його логотипу стала ластівка. Авторка бренду – співробітниця краєзнавчого музею, художниця та дизайнерка М. Журунова.

У межах державної програми «Велика реставрація» в Києві відновлено фасади Національної музичної академії імені Петра Чайковського, в Краматорську на Донеччині завершено реставрацію однієї з найстаріших споруд регіону – садиби Бантиша, а в Колочаві на Закарпатті відреставровано унікальну дерев'яну церкву XVII століття на честь Зіслання Святого Духа.

Експозиційна та виставкова діяльність музеїв

У столиці та областях відкрилися, зокрема, такі виставки: «Бо прийдуть до тебе три празники в гості» – традиційний святковий одяг, кераміка, посуд, меблі та побутові предмети, які пов'язані з традиціями різдвяних та новорічних свят у різних регіонах України (Мистецький центр «Шоколадний будинок»); «Ніч... Відбиток часу» – міжмузейний проєкт А. Криволапа до 100-річчя галереї: нічні пейзажі А. Криволапа, А. Куїнджі, М. Глуценка, Г. Світлицького, Т.

Шевченка (Національний музей «Київська картинна галерея»); «Ціна свободи» про діяльність тридцяти українських політв'язнів 1972 року – світлини, документи, екземпляри самвидаву, художні роботи Б. Курлікова, Г. Герчака, Г. Севрук, П. Заливахи, табірні вишивки І. Сенік тощо (Музей шістдесятництва – філія Музею історії міста Києва); «Монументальне мистецтво Святослава Гординського: начерки, рисунки, проекти» до 115-річчя С. Гординського – графічні твори художника (Національний музей у Львові імені Андрея Шептицького); «Іконостас XVII століття» – відреставрований старовинний іконостас із церкви Святої Трійці у Жовкві (Музей «Івана Георгія Пінзеля» Львівської національної галереї мистецтв імені Бориса Возницького); «Лялькова казка у музеї» – новорічні іграшки з фондів музею (Миколаївський обласний краєзнавчий музей); «Бути візитною карткою того часу» – різдвяні та новорічні поштівки минулого століття з приватних колекцій (Чернівецький обласний краєзнавчий музей); «Зимова феєрія» – картина невідомого голландського художника «Зимовий сонячний день» і твори на зимову тематику С. Григор'єва, А. Гавдзинського, Е. Нейман, Л. Христинич-Папаянідіс (Тернопільський обласний художній музей); «Рушники єднання» – вишиті рушники з фондів музею (Тернопільський обласний краєзнавчий музей); «Символ твоєї свободи» – банери Українського інституту національної пам'яті, розроблені до сторіччя Державного герба України, а також тематичні експонати з музейної колекції (Рівненський обласний краєзнавчий музей); відреставрованих предметів сакрального мистецтва XVIII–XIX століть (Володимир-Волинський історичний музей ім. О. Дверницького, Волинська обл.); «Казка Лесі Українки “Біда навчить”» – ілюстрації В. Литвиненка, П. Гулина, Є. Рудюк, І. Козіної й О. Іщук до казки Лесі Українки (Літературно-меморіальний музей-садиба Лесі Українки у Колодязному на Волині); «Кольоровий світ Ростислава Палецького» – ілюстрації художника до творів М. Коцюбинського (Чернігівський літературно-меморіальний музей-заповідник М. М. Коцюбинського).

Віртуальні проекти та оцифрування

Інтерактивний тур доповненої реальності про втрачені пам'ятки міста презентовано у Львові 12 січня. Охочі мали можливість побачити який вигляд мали Ратуша XVII ст., синагога Золота Роза, Високий замок та Краківська брама. В межах цього проекту зображення відтворених за допомогою AR технологій зруйнованих пам'яток архітектури було розміщено на стендах біля входу в Ратушу.

Література

Комітет з присудження Премії Кабінету Міністрів України імені Максима Рильського визначив лауреатів 2021 року. Перемогу здобули О. Бросаліна (лі-

тературний псевдонім Олена О'Лір) за переклад з англійської мови твору В. Батлера Єйтса «Таємна троянда» (номінація «За переклад українською мовою творів зарубіжних авторів»), а також Д. Чистяк і Н. Лоран-Катріс (Франція) за переклад на французьку мову збірки поезій П. Мовчана «Срібна кров» (номінація «За переклад творів українських авторів мовами народів світу»).

Переможцями літературного проекту «Дебютна книжка», заснованого Кабінетом молодого автора Національної спілки письменників України разом із видавництвом «Друкарський двір Олега Федорова», стали автори поетичних збірок Н. Дьомова (Львів) і Г. Шидловська (Херсонщина), а також письменниця О. Скуловатова (Київщина) з прозовим твором «Народжена на межі епох».

12 січня в Черкаській обласній філармонії урочисто нагороджено лауреатів Всеукраїнської літературної премії імені Василя Симоненка. У номінації «Найкраща перша поетична збірка» відзначено черкаського поета В. Власюка (збірка «НЕ моя, НЕМО я»). В номінації «Найкращий художній твір» премію присуджено двом письменникам із Києва – М. Сидоржевському (поезія у прозі «Візерунки на пергаменті часу») та М. Слюсаревському (поетична збірка «Жива мішень»). Нагороду засновано Черкаською обласною організацією НСПУ та Національною спілкою письменників України за підтримки Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Г. Шевченка та Ліги українських меценатів.

21 січня своїх лауреатів визначила конкурсна комісія з присудження Всеукраїнської літературної премії імені Михайла Масла, встановленої Шрамківською територіальною громадою за підтримки Черкаської обласної організації НСПУ. За підсумками минулого року найкращими художніми творами визнано повість «Хата з секретом» молодого письменника Н. Вівчарика та збірку поезій «Дзеркала осені моєї...» Л. Тараненко.

15 та 16 січня на Вінниччині відбулися заходи, присвячені 188-й річниці від дня народження українського письменника, гумориста Степана Руданського. Біля пам'ятника письменнику в Калинівці пройшов концерт за участі творчих колективів громади та переможців конкурсу читців гумору. Під час урочистостей було нагороджено лауреатів Всеукраїнської літературно-мистецької премії імені Степана Руданського за 2021 рік: священника УПЦ Б. Пентюка (дослідження «Степан Руданський. Сторінки духовності») та авторів гумористичних і сатиричних збірок М. Пасічника («Кордебалети») і З. Красуляк («Кава з пінкою»).

Розпочався новий сезон у Харківській літературній резиденції «Слово», яка цього року прийматиме українських і зарубіжних митців. У січні меморіальна квартира мовознавця Ю. Шевельова стала творчою резиденцією для письменниці О. Забужко.

Кіномистецтво. Кіновідеопрокат

Довженко-Центр виклав у мережу фільм режисера та скульптора І. Кавалерідзе «Перекоп» (1930 р.) з новаторською роботою оператора М. Топчія і музичним супроводом сучасного електронного гурту *2sleepy*. Крім раритетної стрічки, на сайті кіноархіву можна подивитися спеціально зняту для «Відкритого архіву» передмову режисера Р. Хімея з розповіддю про І. Кавалерідзе та «Перекоп».

Студія документальних фільмів «DocNoteFilms» представила новий проєкт «Тюрма на Стрийській» про викриття злочинів комуністичного режиму у Дрогобичі, що на Львівщині. Прем'єра документальної стрічки режисера К. Кляцкіна відбулася 27 січня на всіх регіональних телеканалах «Суспільного мовлення» та на *YouTube*.

Бібліотечна справа. Читання

Уже понад чверть століття у січневі дні Вінницька обласна наукова бібліотека імені Тімірязєва проводить Стусівські читання, присвячені українському поету, Герою України Василю Стусу. 26 січня з нагоди 84-ї річниці від дня його народження колектив книгозбірні організував також науково-практичну конференцію «Василь Стус у контексті часу й вічності». Учасники онлайн-заходу презентували свої дослідження та розвідки, у яких йшлося про сучасне стусознавство, епістолярну спадщину поета, її вплив на українську літературу тощо. Кульмінацією наукового зібрання став показ документального фільму С. Рудюк, О. Авшарова «Ваш Василь». До Стусівських читань у залах обласної бібліотеки відкрито також три тематичні книжкові виставки.

Різними бібліотечними заходами відзначено такі ювілеї українських письменників, як 180-річчя В. Мови, 130-річчя Г. Коцюби й А. Хуторяна, 120-річчя П. Усенка та В. Минка, 80-річчя Д. Кононенка та І. Низового, 70-річчя С. Іванюка, а також 220-річчя румунського письменника Й. Редулеску, 190-річчя англійського письменника Л. Керролла, 140-річчя англійської письменниці В. Вулф і чеського письменника І. Ольбрахта, 120-річчя турецького письменника Н. Рана, 110-річчя італійського поета Д. Капроні, 90-річчя італійського письменника У. Еко.

Інклюзивні культура та мистецтво

Нові тиражі рельєфно-крапкових книг «Кассандра» Лесі Українки, «140 децибелів тиші» А. Бачинського та «Ліга непарних шкарпеток» Г. Вдовиченко передано львівським бібліотекам, спецшколі №100 для незрячих дітей, *online*-бібліотеці *brailen.com*, а також кільком спеціалізованим публічним книгосховищам. Виготовлення книг шрифтом Брайля здійснили ГО «Фонд реабілітації

незрячих» та Ресурсний центр НУ «Львівська політехніка» за підтримки управління соціального захисту Львівської міськради. Усі три видання мають озвучені версії, до створення яких долучилися артист ВФ «Піккардійська терція» Я. Нудик, письменниця Г. Вдовиченко, актор театру і кіно М. Береза, львівський музикант І. Харачко, актори Національного академічного українського драматичного театру ім. М. Заньковецької у Львові, а також понад три десятки незрячих дітей зі всієї України.

Інклюзивна туристична навігація, адаптована для людей з вадами зору, з'явилася у Маріуполі на Донеччині. Перший пілон з інформацією українською й англійською мовами та мапою встановлено біля головного туристичного символу міста – водонапірної вежі. Текст продубльовано шрифтом Брайля та оснащено аудіосупровідом. Нову навігаційну систему розробили підприємство *m.EHUB* та студія *MoreInfo*.

В межах проєкту Українського культурного фонду «Доторкнись – відчуй – пізнай» на Тернопільщині створено тактильну модель Збараського замку та спеціалізоване видання шрифтом Брайля «Замки Тернопілля: путівник для особливого туриста». Макет історичної пам'ятки XVII століття розміщено неподалік входу до фортифікаційної споруди, а сам палацовий комплекс обладнано вказівниками зі шрифтом Брайля.

Стрічка режисерки К. Горностай «Стоп-земля», що вийшла у широкий прокат у січні, стала доступною для людей із вадами зору. Переглянути фільм можна за допомогою безплатного застосунку *Earcatch* із звукоописом від агенції «Доступне кіно» громадської організації «Боротьба за права».

Цього місяця в межах регіональних цільових програм підтримки, адаптації та профорієнтації дітей та молоді з інвалідністю відбулися Всеукраїнський інклюзивний фестиваль творчості «Восток – Схід – West» у Северодонецьку (Луганська обл.) та Відкритий щорічний інклюзивний фестиваль творчості «Разом – ми єдині!» в Маріуполі (Донецька обл.).

Просвітництво

12 січня Український інститут національної пам'яті разом із онлайн-виданням «Історична правда» презентував продовження документального циклу про українських дисидентів. Цього року проєкт поповнено стрічками про київських шістдесятників І. Дзюбу, Н. Світличну та М. Коцюбинську. У презентації, яка транслювалася наживо з пресцентру «Укрінформу», взяли участь, зокрема, заступник голови Українського інституту національної пам'яті В. Тилищак, засновник та головний редактор «Історичної правди», ведучий документального циклу В. Кіпіані, авторка ідеї, керівниця проєкту, співробітниця Українського інституту національної пам'яті Л. Крупник, завідувачка Музею шістде-

святництва О. Лодзинська та інші. Наразі фільми доступні на *YouTube*-каналі УІНП.

Тимчасом за ініціативи Південного міжрегіонального відділу Українського інституту національної пам'яті студія *ONYKO Films* створила короткометражний документальний фільм «Дві війни одного одесита», присвячений українському воєначальнику, учаснику Української революції 1917–1921 років Всеволоду Змієнку.

Український інститут національної пам'яті долучився також до поширення відеолекцій мультидисциплінарного проекту «Шлях/You», які присвячено кримськотатарській історії та культурі. Цей контент охочі можуть переглянути на *YouTube*-каналі УІНП. Проект реалізується за підтримки столичного Музею Івана Гончара.

Декоративно-ужиткове мистецтво

Рукотворне Євангеліє від Матвія рівненської майстрині О. Медведєвої внесено у книгу «Національний реєстр рекордів України 2022» та визнано найбільшою вишиваною книгою у світі (88 700 слів і розділових знаків, вишитих у техніці «стебнівка» на 60 сторінках книги вагою близько десяти кілограмів).

17 січня у Волинському краєзнавчому музеї в Луцьку відкрито виставку виробів із соломи А. Дейнеги «Осяєне сонцем». Близько трьох десятків представлених робіт майстрині виконано в різних техніках соломоплетіння.

Аматорство

15 та 16 січня у Кривому Розі на Дніпропетровщині пройшов XXVI Відкритий фестиваль «Мистецьке свято “Душі криниця”», у якому взяло участь близько 300 конкурсантів із п'яти областей України. Гранпрі фестивалю виборов Криворізький народний аматорський колектив фольклорно-етнографічного ансамблю «Жартівниці». В межах події професор Київського національного університету культури і мистецтв, голова журі фестивалю П. Андрійчук провів майстер-клас з народного вокально-хорового мистецтва для керівників творчих колективів міста.

15 січня у Полтаві відбулося співоче шоу «Битва хорів» за участі хорових колективів Полтавщини та Харківщини. Найкращих виконавців обирало журі, до складу якого увійшли українські співачки О. Нікітюк, Л. Леванова та Г. Добровольська. Гранпрі фестивалю здобув Заслужений самодіяльний ансамбль пісні і танцю України «Лтава» імені Валентина Міщенко.

Фестиваль «Різдвяна зірка 2022», який пройшов у Софіївській громаді на Дніпропетровщині, зібрав понад дві сотні творчих колективів і кілька тисяч учасників з усієї України та закордону. Переможців було оголошено 19 січня

під час гала-концерту «Різдвяної зірки». Гранпрі отримав колектив Молодіжного центру «UNREAL» із Софіївська. Призові місця посіли також Г. Курус (Івано-Франківська область), вокальне тріо «Такі» (Харківська обл.), молодіжний гурт колядників (Івано-Франківська обл.).

21 та 22 січня у Палаці творчості дітей та юнацтва в Хмельницькому відбувся XXXIII Всеукраїнський фестиваль танцю «Зимові візерунки» пам'яті Юрія Гуреєва. У форумі взяли участь хореографічні колективи з Київщини, Львівщини, Хмельниччини, а також гості з Грузії.

Матеріал підготувала

Кобзаренко Л. П., провідний редактор
відділу наукового аналізу та
узагальнення інформації

Комп'ютерне опрацювання та редагування **І. Г. Піленко**

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,16. Б/т. **Зам. 9**. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12